

Univerza v Ljubljani
Habilitacijska komisija
Kongresni trg 12
1000 Ljubljana

Rektorat Univerze v Ljubljani	
Prejeto: 16. 05. 2019	Signirni znak:
Št. zadeve: St. 104-1-12 c/18	Priloge:
	Vrednost:

Ljubljana, 15.5.2019

Zadeva: Predlog za uvedbo novega habilitacijskega področja »Klinična prehrana« na UL MF

V skladu s sklepom sprejetim na 14. seji Senata UL MF, z dne 15.4.2019 vlagamo predlog za uvedbo novega Habilitacijskega področja »Klinična prehrana« na UL MF.

Senat UL MF je na 14. redni seji dne 15.4.2019 sprejel naslednji sklep:

»Senat UL MF je soglasno sprejel predlog za uvedbo novega habilitacijskega področja **»Klinična prehrana«**, ki bo v pristojnosti Katedre za interno medicino. Poleg pogojev določenih z Merili za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter sodelavcev UL mora imeti kandidat, za izvolitev na področju Klinične prehrane, izpolnjene tudi naslednje dodatne pogoje:

- specializacija medicine s področja kliničnih strok ter
- **za izvolitev v naziv asistent:** zadostno število kreditov v sistemu LLL po lestvici ESPEN, kandidat se mora kvalificirati za opravljanje tečaja za učitelja klinične prehrane v sistemu LLL (T-LLL);
- **za izvolitev v naziv docent:** opravljen izpit iz klinične prehrane v sistemu LLL (ESPEN diploma) ali član Evropske fakultete učiteljev v okviru ESPEN (ESPEN faculty);
- **za izvolitev v naziv izredni profesor in redni profesor:** član Evropske fakultete učiteljev v okviru ESPEN (ESPEN faculty) in mednarodno priznane reference na področju klinične prehrane.«

V prilogi vam pošljamo podrobnejšo opredelitev predloga za uvedbo novega habilitacijskega področja.

S spoštovanjem,

Dekan
prof. dr. Igor Švab, dr. med.

Priloga:

- Predlog za novo habilitacijsko področje klinična prehrana

PREDLOG ZA NOVO HABILITACIJSKO PODROČJE KLINIČNA PREHRANA NA UL MF

1. Opis habilitacijskega področja Klinična prehrana

Klinična prehrana je medicinska stroka, ki je usmerjeno v razumevanje, obravnavo in raziskave presnovnih stanj povezanih z akutnimi in kroničnimi boleznimi ter njihovimi prehranskimi potrebami in obravnavo. Z optimalno prehranskim vnosom (normalna prehrana, medicinska prehrana) moduliramo presnovne spremembe, ki spremljajo kronična (kaheksija) in akutna bolezenska stanja. Vnos hranil kot presnovnih substratov neposredno vpliva na bolnikovo presnovo in izid zdravljenja. Proces prehranske prehrane in prehranska terapija sta terminološko in konceptualno utemeljena tako kot ostala področja v medicini (1). Ukrepi klinične prehrane so pomembni tudi za izboljšanje zdravja in kvaliteto življenja posameznika ter preventivo bolezenskih stanj. Vsak individualno naravnani prehranski ukrep, ki ga izvedemo glede posameznikovo presnovno in prehransko diagnozo, predstavlja ukrep klinične prehrane (1). Posebno področje klinične prehrane je obravnavo in terapija prizadetosti ter odpovedi prebavil z medicinsko prehrano na domu.

Klinična prehrana je torej medicinska stroka, ki vključuje različna znanja in je multidisciplinarno nastavljena, vendar je za izvajanje prehranske podpore in terapije odgovoren zdravnik in v RS so zdravniki nosilci zdravstvene dejavnosti. Zdravniki so zakonsko odgovorni za razvoj zdravstvene dejavnosti in izvedbo postopkov zdravljenja. Izobraževanje zdravnikov pri nas poteka izključno na Medicinskih fakultetah, zato se mora tudi interdisciplinarno področje klinična prehrana razvijati v okviru Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani.

2. Predstavitev trenutnega stanja na tem področju v Sloveniji

V Sloveniji se je področje klinične prehrane pri odraslih pričelo razvijati v zadnjih letih. 10 let deluje Enota za klinično prehrano na Onkološkem Inštitutu Ljubljani, v okviru katere se obravnava večina odraslih bolnikov z odpovedjo prebavil, ki potrebujejo medicinsko prehrano na domu (predvsem parenteralno prehrano). V okviru te dejavnosti ostaja tudi oddelek za klinično prehrano, ambulantna in konzultantska dejavnost. Ambulanta za klinično prehrano deluje tudi v UKC Ljubljani in SB Novo Mesto.

V zadnjih letih se izvajajo številne izobraževalne dejavnosti, katerih glavni nosilec je Slovensko združenje za klinično prehrano. V letošnjem letu je izšel učbenik Osnove klinične prehrane, 1.del.

Kljub temu da je na sekundarnem in terciarnem nivoju zdravstvenega sistema podhranjenost prepoznana kot medicinski problem, ki ima negativni vpliv na zdravljenje številnih bolezenskih stanj, je ukrepanje zaradi pomanjkljivega znanja v klinični praksi nezadostno. Relativno slaba je tudi uporaba znanj klinične prehrane na primarnem nivoju zdravstvenega varstva, kjer so različne motnje prehranjenosti vsakodnevni problem v ambulanti družinske medicine in v okviru preventivnih aktivnosti krepitve zdravja.

3. Vizija razvoja področja na ravni izobraževanje (do in podiplomskega) in strokovni ravni

Cilj: Učenje klinične prehrane omogoča pridobitev znanj na osnovi katerih lahko izvajamo prehransko podporo in terapijo pri kliničnem delu večine medicinskih strok ter omogoča sodelovanje v multidisciplinarnem timu za klinično prehrano.

Vloga Medicinske fakultete je ključna, ker pridobljena znanja klinične prehrane med študijem medicine omogočajo da zdravimo motnje prehranjenosti in vplivamo na optimalno zdravljenje bolezni.

Izvajanje pouka klinične prehrane na Medicinski fakultet v Ljubljani:

- Dodiplomski pouk: 1. del predstavlja pridobitev znanj in veščin za izvajanje prehranske obravnave, kar omogoča postavitev prehranske in presnovne diagnoze ter izvajanje terapije podhranjenosti, 2. del pridobitev specifičnih znanj klinične prehrane, ki je značilen za posamezna področja klinične medicine.
- Podiplomski pouk: Za pridobitev poglobljenih subspecialističnih znanj klinične prehrane predlagam uvedbo podiplomskega študija v skladu z evropskim kurikulumom klinične prehrane.
- Magistrski študij klinične prehrane: omogoča tudi izobraževanje drugih strokovnih profilov, ki so vključeni v multidisciplinarno prehransko obravnavo (na primer: dietetiki, medicinske sestre, farmacevti).
- Doktorski študij klinične prehrane

Možen je tudi razvoj teh oblik študija z mednarodnim sodelovanjem.

4. Strokovnjaki – dodatni pogoji za habilitacijo

- Asistent: zadostno število kreditov v sistemu LLL po lestvici ESPEN, da se kandidat kvalificira za opravljanje tečaja za učitelja klinične prehrane v sistemu LLL (T- LLL).
- Docent: izpit klinične prehrane v sistemu LLL (ESPEN diploma) ali član Evropske fakultete učiteljev v okviru ESPEN (ESPEN faculty)
- Izredni profesor, Profesor: član Evropske fakultete učiteljev v okviru ESPEN (ESPEN faculty), Mednarodno priznane reference na področju klinične prehrane

Vir

Cederholm T, Barazzoni R, Austin P, Ballmer P, Biolo G, Bischoff SC, et al. ESPEN guidelines on definitions and terminology of clinical nutrition. Clin Nutr. 2017; 36 (1):49-64.